

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS**(2018. gada 20. novembris)****par priekšlikumu direktīvai par kredītu apkalpotājiem, kredītu pircējiem un nodrošinājuma atgūšanu****(CON/2018/54)**

(2018/C 444/06)

Ievads un tiesiskais pamats

Eiropas Komisija 2018. gada 14. martā pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par kredītu apkalpotājiem, kredītu pircējiem un nodrošinājuma atgūšanu (tālāk tekstā – “ierosinātā direktīva”) ⁽¹⁾. Eiropas Centrālā banka (ECB) uzskata, ka ierosinātā direktīva ir tās kompetences jomā, un ECB ir nolēmusi īstenot savas Līguma par Eiropas Savienības darbību (tālāk tekstā – “Līgums”) 127. panta 4. punkta otrajā teikumā un 282. panta 5. punktā paredzētās tiesības sniegt atzinumu.

ECB kompetence sniegt atzinumu pamatojas uz Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu 25. pantu, saskaņā ar kuru ECB var sniegt padomus Padomei un Komisijai par to, ciktāl un kā piemērot Savienības tiesību aktus attiecībā uz finanšu sistēmas stabilitāti, un uz saskaņā ar Līguma 127. panta 6. punktu ECB uzticētajiem uzdevumiem saistībā ar politiku, kas attiecas uz kredītiestāžu konsultatīvu uzraudzību. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Vispārīgi apsvērumi

- 1.1. ECB ir stingri atbalstījusi banku aktīvu, jo īpaši ienākumus nenesošu kredītu (INK), sekundāro tirgu attīstību, kā tas atspoguļots Eiropas Savienības Padomes rīcības plānā, lai risinātu INK Eiropā ⁽²⁾. Lielo INK krājumu, kas turpina būt dažu Eiropas kredītiestāžu bilancē, kā arī INK neregulējuma visaptveroša risinājuma kontekstā ⁽³⁾ sekundāro tirgu attīstība var veicināt INK mazināšanos. Skatoties nākotnē, labi funkcionējoši sekundārie tirgi var arī novērst INK turpmāku uzkrāšanos ⁽⁴⁾.
- 1.2. Turklāt labi funkcionējošam sekundārajam tirgum var pozitīva ietekme uz finanšu stabilitāti tādā mērā, ka tas varētu atvieglot INK risku pārņemšanu ārpus kredītiestāžu bilancēm. Būtisks INK apjoms kredītiestāžu bilancēs samazina to spēju pildīt to lomā reālās ekonomikas kreditēšanā un samazina funkcionālo elastīgumu un vispārējo rentabilitāti, kas ir nozīmīga labi funkcionējošam banku sektoram. Ir būtiski, ka tiesiskais regulējums, ko piemēro sekundārajiem tirgiem, ļauj efektīvi pārvest INK ārpus kredītiestāžu bilances ⁽⁵⁾.

2. Īpaši apsvērumi**2.1. Pārskatu sniegšanas prasības**

Ar ierosināto direktīvu kredītu apkalpotājiem, kredītu pircējiem un kredītiestādēm tiek noteiktas vairākas pārskatu sniegšanas prasības. Piemēram, kredīta pircējam vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvim prasīts par to paziņot tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā ir kredīta pircēja vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvja atrašanās vieta, vai tas ir nolēmis tieši izpildīt kredītīgumu ⁽⁶⁾. Turklāt kredīta pircējam vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvim, kas pārved kredītīgumu citam kredīta pircējam, ir jāinformē kompetentās iestādes par pārvedumu, jaunā kredīta pircēja identitāti un adresi un attiecīgā gadījumā tā pārstāvi ⁽⁷⁾. Savienības likumdevējiem rūpīgi jāpārdomā, vai šīs pārskatu sniegšanas prasības kavēs INK sekundāro tirgu efektīvu darbību, jo ievērojams pārskatu sniegšanas slogs varētu atturēt jaunus tirgus dalībniekus vai izraisīt datu dublēšanos kompetentajām iestādēm.

⁽¹⁾ COM(2018) 135 final.

⁽²⁾ Sk. Padomes 2017. gada 11. jūlija paziņojumu preseī par Padomes secinājumiem “Rīcības plāns, kā risināt ienākumus nenesošu aizdevumu problēmu Eiropā”, pieejams Padomes interneta vietnē: <http://www.consilium.europa.eu>.

⁽³⁾ Sk. piemēram, ECB 2016. gada novembra Finanšu stabilitātes pārskata B iedaļu, pieejams ECB interneta vietnē: <https://www.ecb.europa.eu>.

⁽⁴⁾ Sk. Atzinuma CON/2018/31 2.2.1. punktu. Visi ECB atzinumi tiek publicēti ECB interneta vietnē.

⁽⁵⁾ Sk. Atzinuma CON/2018/31 2.2.2. punktu.

⁽⁶⁾ Sk. ierosinātās direktīvas 18. panta 1. punktu.

⁽⁷⁾ Sk. ierosinātās direktīvas 19. panta 1. punktu.

2.2. INK datu tehniskie standarti

Ierosinātā direktīva piešķir Eiropas Banku iestādei (EBI) pilnvaras izstrādāt īstenošanas tehnisko standartu projektus, kuros precizēti formāti, kas kreditoriem, kuri ir kredītiestādes, jāizmanto, izvērtēšanas, finanšu pārbaūžu un kredītīguma novērtēšanas vajadzībām sniedzot detalizētu informāciju par bankas portfeli iekļautajiem kredītriska darījumiem ar kredīta pircējiem ⁽¹⁾.

Šajā sakarā ECB atzīmē, ka Regula (ES) 2016/867 ⁽²⁾ paredz jaunu datu kopumu ar detalizētu informāciju par individuāliem banku kredītiem eurozonā. Šīs datu kopas mērķis ir nodrošināt visās eurozonas dalībvalstīs tādas precīzus mikrodatu ar augstu detalizācijas pakāpi, kas ir pilnībā salīdzināmi, jo tie ir balstīti uz saskaņotiem jēdzieniem un definīcijām. Ņemot vērā šīs jaunās normatīvās izmaiņas, ir svarīgi, lai visos EBI izstrādātajos datu paraugos tiktu ņemta vērā kredītu un kredītriska mikrodatu vākšana vai citas būtiskas iniciatīvas, lai nodrošinātu, ka nenotiek iniciatīvu dublēšanās, un lai mazinātu pārskatu sniegšanas prasības kredītiestādēm.

2.3. Kompetento iestāžu veikta datu vākšana saistībā ar paātrinātu ārpustiesas nodrošinājuma izpildes mehānismu

Ierosinātā direktīva pieprasa, lai kompetentās iestādes, kas pārrauga kredītiestādes, katru gadu vāc kreditoru informāciju par to, attiecībā uz cik garantētajiem kredītīgumiem tiek veikta; piespiedu izpilde, izmantojot paātrināto ārpustiesas nodrošinājuma izpildes mehānismu, un par šādas izpildes termiņiem, tostarp: a) uzsākto, izskatāmo un realizēto procedūru skaits, t.sk. attiecībā uz kustamo un nekustamo īpašumu; b) procedūras ilgums no paziņošanas līdz norēķiniem, ko organizē ar realizācijas palīdzību (publiska pārdošana, privāta pārdošana vai apropriācija); c) katras procedūras vidējās izmaksas euro; un d) norēķinu likmes. Dalībvalstīm tiks prasīts apkopot šos datus, sagatavot statistiku par šiem apkopotajiem datiem un paziņot Komisijai šo statistiku ⁽³⁾. Ja ECB ir kredītiestāžu uzraudzības kompetentā iestāde, ECB uzraudzības pienākumu juridiskais pamats ir noteikts Līguma 127. panta 6. punktā, saskaņā ar kuru Padome var uzticēt ECB īpašus uzdevumus saistībā ar politiku, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālu uzraudzību. Tā kā šīs informācijas apkopošana attiecas uz paātrinātas ārpustiesas nodrošinājuma izpildes mehānisma iedarbīgumu, nevis kredītiestāžu prudenciālu uzraudzību, Savienības likumdevējiem būtu jāprecizē, ka uzdevumu iegūt šādu informāciju nebūtu jāuztic ECB.

Gadījumos, kuros ECB iesaka grozīt ierosināto direktīvu, konkrēti redakcionālie priekšlikumi ir izklāstīti atsevišķā tehniskā darba dokumentā, kuram pievienots attiecīgs paskaidrojuma teksts. Tehniskais darba dokuments ir pieejams angļu valodā ECB interneta vietnē.

Frankfurtē pie Mainas, 2018. gada 20. novembrī

ECB prezidents

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Sk. ierosinātās direktīvas 14. panta 1. punktu.

⁽²⁾ Eiropas Centrālās bankas Regula (ES) 2016/867 (2016. gada 18. maijs) par kredītu un kredītriska mikrodatu vākšanu (ECB/2016/13) (OV L 144, 1.6.2016., 44. lpp.).

⁽³⁾ Sk. ierosinātās direktīvas 33. pantu.